

Formularul tipizat al documentului de analiză a impactului

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza impactului de reglementare a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (fortificarea autorității de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice și sincronizarea termenului de valabilitate a licențelor de utilizare a frecvențelor eliberate prin concurs)	
Data:	06.06.2023	
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	
Subdiviziunea:	Direcția politici în domeniul comunicațiilor electronice și poștale	
Persoana responsabilă și datele de contact:	Valeriu Gribincea, Tel. 022 250630, e-mail: valeriu.gribincea@mded.gov.md	
Compartimentele analizei impactului		
1. Definirea problemei		
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate		
<p>1. Necesitatea îndeplinirii angajamentelor asumate de Republica Moldova prin Acordul de Asociere și alinierea cadrului normativ la reglementările și standardele de operare ale Uniunii Europene, în mod particular activitatea de reglementare, monitorizare și control a pieței telecomunicațiilor. Eliminarea deficiențelor de organizare a reglementării pieței telecomunicațiilor.</p> <p>2. Punerea în aplicare a obiectivelor de reducere a costurilor de roaming pentru serviciile de comunicații electronice între Republica Moldova și țările UE și apropierea treptată a acestora de tarifele de roaming intracomunitare.</p> <p>3. Reducerea impactului financiar negativ asupra sectorului de comunicații electronice în urma reducerii tarifului de terminare a traficului originat din UE și SEE pentru operatorii din Moldova de cca 100 (la 0.002 EUR per minut în rețele mobile și 0,0007 EUR per minut în rețele fixe), aprobat prin Hotărârile CA al ANRCETI din 6 aprilie 2023 cu intrarea în vigoare din 1 ianuarie 2024, măsură aplicată ca rezultat al obiectivului Republicii Moldova, în colaborare și cu suportul UE, pentru a iniția procesul de reducere reciprocă a tarifelor de roaming pentru utilizatorii din RM și UE.</p> <p>4. Reducerea investițiilor pentru promovarea noilor tehnologii în condițiile de saturație a pieței comunicațiilor electronice și stagnării sectorului în rezultatul crizelor multiple. Prezența riscului de devansare tehnologică și stagnarea dezvoltării sectorului, care reprezintă un fundament de relansare economică și pentru alte sectoare ale economiei (IT, electronică, servicii financiare, comerț electronic în multiple sectoare).</p>		
b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate		

Necesitatea îndeplinirii angajamentelor asumate de Republica Moldova prin Acordul de Asociere și alinierea cadrului normativ la reglementările și standardele de operare ale Uniunii Europene, în mod particular activitatea de reglementare, monitorizare și control a pieței telecomunicațiilor. Eliminarea deficiențelor de organizare a reglementării pieței telecomunicațiilor.

Pentru îndeplinirea angajamentelor asumate de guvern și anume Direcția prioritară 1 a Strategiei de reformă a administrației publice din Republica Moldova pentru anii 2023-2030, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 126/2023, precum și din art. 99 lit. (b), art. 102, art. 232 alin. (2) și art. 240 din Acordul de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană, care prevăd armonizarea treptată a legislației naționale cu legislația UE, este necesară alinierea structurii instituționale la modelele de operare europene pentru a asigura transpunerea mecanismelor de reglementare ale acquis-ului comunitar. De asemenea este necesară transpunerea în legislația națională a prevederilor art. 16 art. 49 și art. 50 din Directiva 2018/1972/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 11.12.2018 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 321/36 din 17.12.2018.

Deficiențele de administrare a sectorului constau și în procedura de administrare și coordonare a spectrului de frecvențe radio nealinată la modelul de operare UE și cu o complexitate nejustificată pentru furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice.

Actualmente, în Republica Moldova administrarea spectrului de frecvențe radio este realizată de mai multe autorități: Comisia de stat pentru frecvențe radio, organul central de specialitate – Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Instituția Publică „Serviciul Național de Management al Frecvențelor Radio” (IP „SNMFR”), Consiliul Audiovizualului (CA) și Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI).

Atribuțiile de administrare a spectrului de frecvențe radio sunt repartizate după cum urmează:

1) Comisia de Stat pentru Frecvențe Radio – elaborează și promovează politici de stat în domeniul repartizării și utilizării spectrului radio prin: aprobarea Tabelului național al atribuirii benzilor de frecvență radio pentru necesitățile civile, de apărare și de securitate, elaborat de către organul central de specialitate, precum și a modului de repartizare a frecvențelor în benzile de utilizare comune; adoptarea deciziilor referitor la implementarea în Republica Moldova a recomandărilor și hotărârilor organizațiilor regionale și internaționale în domeniul managementului și monitoringului spectrului de frecvențe radio; promovarea politicii interne de perspectivă în domeniul utilizării benzilor de frecvențe radio și elaborarea concepției coerente vizând utilizarea acestora; exercitarea controlului asupra îndeplinirii hotărârilor sale de către ministere și autorități administrative centrale.

2) Organul central de specialitate – asigură gestionarea și planificarea transparentă și eficientă a spectrului de frecvențe radio cu utilizare neguvernamentală, stabilește modul de monitorizare a frecvențelor radio și de evaluare a parametrilor tehnici de emisie ai stațiilor de radiocomunicații și metodologia de calcul al tarifelor percepute de către IP „SNMFR”.

3) IP „SNMFR” - asigură gestionarea tehnică a spectrului de frecvențe radio cu utilizare neguvernamentală, ține evidența stațiilor de radiocomunicații, canalelor și frecvențelor

radio și efectuează controlul asupra mijloacelor radioelectronice ce emit unde electromagnetice și acordă următoarele servicii:

a) asigurarea coordonării internaționale și interne, notificarea benzilor de frecvențe, canalelor sau frecvențelor radio în conformitate cu Regulamentul radiocomunicațiilor al Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor;

b) planificarea, selectarea, calcularea și coordonarea canalelor și/sau frecvențelor radio în conformitate cu Tabelul național de atribuire a benzilor de frecvențe;

c) asigurarea compatibilității electromagnetice a stațiilor de radiocomunicații;

d) măsurarea parametrilor tehnici de emisie ai stațiilor de radiocomunicații în conformitate cu Regulamentul cu privire la modul de monitorizare a frecvențelor radio și evaluare a parametrilor tehnici de emisie ai stațiilor de radiocomunicații de utilizare neguvernamentală;

e) măsurarea și evaluarea acoperirii teritoriale și a acoperirii drumurilor publice naționale cu rețele și stații de radiocomunicații precum și a parametrilor de calitate a serviciilor de comunicații electronice furnizate prin intermediul rețelelor și stațiilor de radiocomunicații;

f) elaborarea caietelor de sarcini pentru proiectarea stațiilor de radiocomunicații la compartimentul radiotehnic și expertiza proiectelor;

g) efectuarea încercărilor de certificare a echipamentelor la compatibilitatea electromagnetică, la securitate și la conformarea cu cerințele privind utilizarea eficientă a spectrului de frecvențe radio, precum și încercări de evaluare a corespunderii cerințelor tehnice de limitare a expunerii populației la efectele câmpurilor electromagnetice precum și certificarea produselor de comunicații electronice.

4) Consiliul Audiovizualului - stabilește condițiile, criteriile și procedura de acordare a licențelor de emisie și a autorizațiilor de retransmisie; organizează concursurile pentru selectarea serviciilor de programe audiovizuale care urmează a fi retransmise/difuzate pe anumite frecvențe/canale radio și eliberează licențe de emisie sau autorizații de retransmisie; supraveghează respectarea modului în care radiodifuzorii publici și radiodifuzorii privați își îndeplinesc obligațiile asumate în licența de emisie, în condițiile și cu respectarea prevederilor legale etc.

5) ANRCETI – atribuțiile pe dimensiunea dată sunt limitate și se reduc doar la organizarea procedurii de eliberare a licențelor pentru utilizarea spectrului radio, de elaborare a condițiilor de licențe pentru utilizarea resurselor de spectru, conform documentelor de politici publice emise de organul central de specialitate, de acordare a dreptului de utilizare a frecvențelor/canalelor radio în baza regimului de autorizare generală și a permiselor tehnice de utilizare a stațiilor de radio în baza avizelor tehnice eliberate de către IP „SNMFR”, supraveghează respectarea modului în care furnizorii îndeplinesc condițiile de licența de utilizare a frecvențelor/canalelor radio, în condițiile și cu respectarea prevederilor legale.

Complexitatea procedurii de administrare și coordonare a spectrului de frecvențe radio cât și necesitatea promovării concurenței și a intereselor utilizatorilor finali impune o reformă a modelului actual de administrare al spectrului radio și de conformare la nivel european.

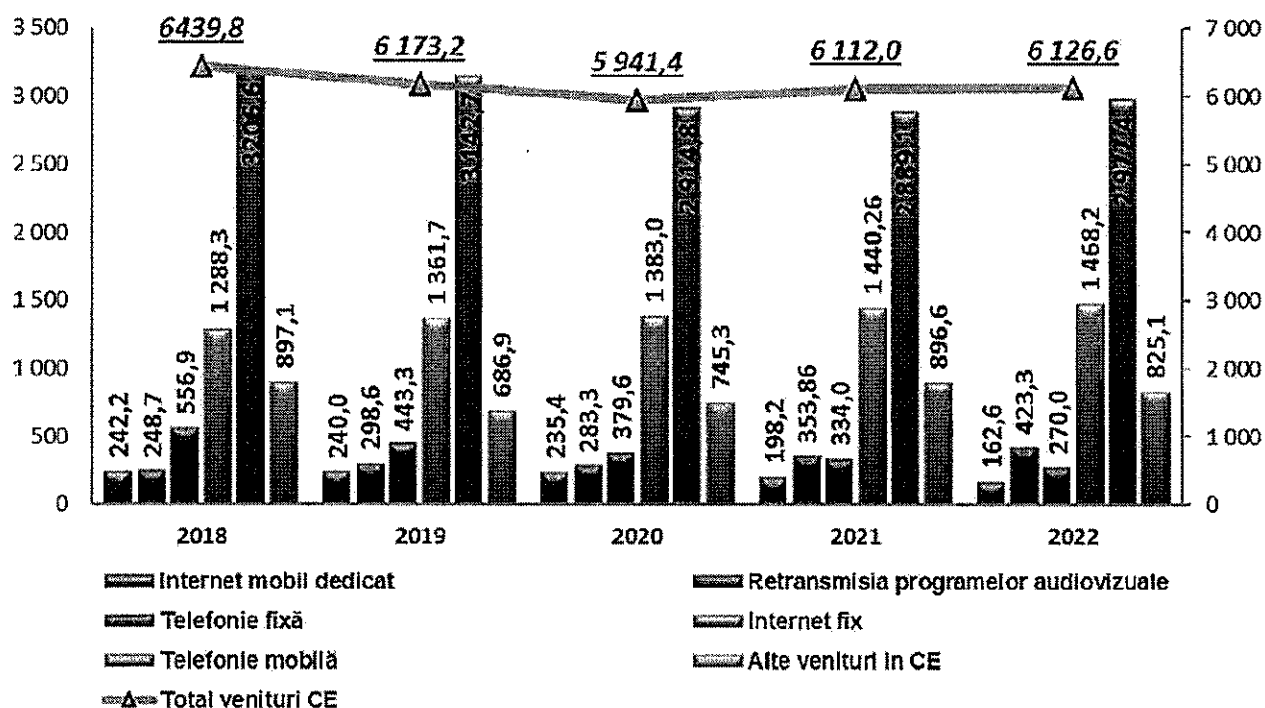
2. Punerea în aplicare a obiectivelor de reducere a costurilor de roaming pentru serviciile de comunicații electronice între Republica Moldova și țările UE și apropierea treptată a acestora de tarifele de roaming intracomunitare, impun pe de o parte necesitățile de reorganizare descrise mai sus, pe de altă parte generează un impact financiar negativ pentru

furnizorii din piață, dar fără de care este imposibil atingerea obiectivului final și impactului pozitiv asupra consumatorilor de servicii de comunicații electronice. În mod particular va fi resimțit un impact financiar negativ imediat în urma impunerii reducerii tarifului de terminare în proprie rețea a apelurilor provenite din spațiul UE și SEE pentru operatorii din Moldova de cca 100 de ori (la 0.002 EUR per minut în rețele mobile și 0,0007 EUR per minut în rețele fixe), măsură aprobată prin Hotărârile CA al ANRCETI din 6 aprilie 2023 cu intrarea în vigoare din 1 ianuarie 2024, aplicată pentru atingerea obiectivului Guvernului privind reducerea reciprocă a tarifelor de roaming între UE și RM.

Stagnarea cererii pe piața telecomunicațiilor și necesitatea menținerii investițiilor în sector, după cum și menținerea dezvoltării și actualizărilor tehnologice pentru a susține procesele de digitalizare, dar și fundamentele necesare pentru dezvoltarea sectoarelor cu potențial de creștere (IT, servicii financiare, electronică, comerț electronic etc), dar și procesele de digitalizare și automatizare a tuturor sectoarelor naționale, impune necesitatea de revizuire a poverii obligațiilor financiare pe furnizorii din domeniul telecomunicațiilor.

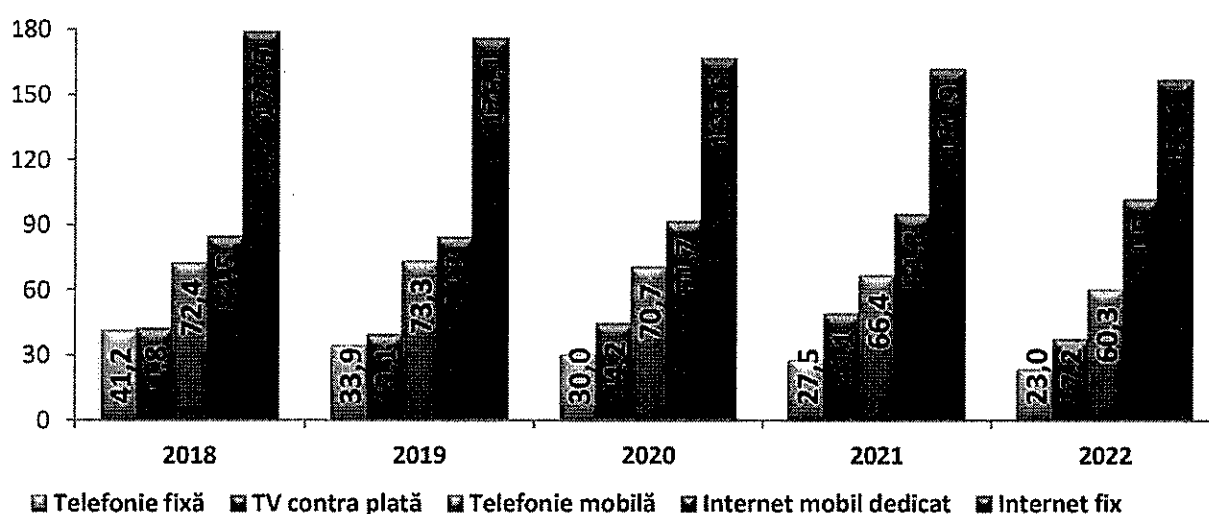
Astfel se constată o stagnare și chiar reducere ușoară a veniturilor în sectorul telecomunicațiilor, ceea ce denotă o capacitate redusă de absorbție a costurilor reformelor și obiectivelor de reducere a tarifelor de roaming și în special în combinație cu menținerea pasului de dezvoltare și aliniere tehnologice la trendurile internaționale:

Fig.1 Evoluția veniturilor înregistrate în sectorul comunicațiilor electronice (mil. lei): Sursa ANRCETI

De asemenea, evoluția venitului per utilizator are un trend descendent, întru-cât costurile de operare în condițiile de inflație, creștere a facturilor la energie și necesitățile de investiții în tehnologii noi, au fost și sunt în creștere.

Fig. 2. Evoluția venitul mediu lunar per utilizator (ARPU) obținut din furnizarea de rețele și servicii de comunicații electronice: Sursa ANRCETI

În consecință, având în vedere obiectivele Guvernului de aliniere și transpunere a acquis-ului comunitar, necesitățile de digitalizare a economiei și situația economică în sector, se impun o serie de ajustări, atât în mecanismele de organizare, cât și în raport cu povara financiară impusă operatorilor pentru asigurarea bunei implementare a reformelor trasate.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Evoluția practicilor de reglementare a piețelor de comunicații electronice și obiectivele trasate de Guvern privind alinierea la acquis-ul comunitar, dar și sarcina de reducere a tarifelor de roaming între RM și UE, fac ca modalitatea de organizare și mecanismele instituționale actuale să fie anacronice față de reformele ambițioase trasate. Din acest motiv, pentru ca sectorul de comunicații electronice să facă față reformelor trasate se necesită reorganizarea, atât a infrastructurii organizaționale de reglementare și control, a mecanismelor de operare, cât și a obligațiilor impuse furnizorilor din domeniu.

La eliberarea licențelor de utilizare a frecvențelor radio, Agenția eliberează și Condițiile speciale-tip ale licenței de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio trebuie să fie obiectiv justificate în raport cu tipul de rețea sau de serviciu care urmează a fi furnizat, transparente, nediscriminatorii și proporționale.

Potrivit competențelor funcționale ANRCETI este responsabilă de verificarea realizării tuturor obligațiilor și cerințelor incluse în condițiile de licență de către furnizori, inclusiv și de achitare a plăților către IP „SNMFER”, necâtând la faptul că ANRCETI nu poate verifica formarea acestor tarife. În cazul în care aceste atribuții vor reveni Agenției, la fel cum se atestă în practica țărilor UE, vor fi create premise pentru revizuirea tarifelor pentru serviciile prestate de către IP „SNMFER”.

Potrivit art. 43, pentru obținerea de la ANRCETI a permisului pentru utilizarea stațiilor de radiocomunicații, solicitantul trebuie să depună la Agenție următoarele documente eliberate de IP „SNMFER”:

- a) avizul privind asignarea canalului sau a frecvenței radio, eliberat de către Serviciul Național de Management al Frecvențelor Radio, care include rezultatul selectării, calculului și coordonării canalului sau frecvenței radio solicitate spre utilizare;
- b) proiectul tehnic al mijloacelor radioelectrice, aprobat de IP „SNMFR”;
- c) procesul-verbal al măsurărilor tehnice, întocmit de Serviciul Național de Management al Frecvențelor Radio.

Transmiterea funcțiilor respective către Agenție va facilita solicitantul prin reducerea barierelor birocratice, timpului și cheltuielilor financiare suplimentare pentru obținerea permisului tehnic, iar procedura respectivă va putea fi realizată prin Ghișeul unic al Agenției.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

ANRCETI a efectuat o analiză a situației în 40 de state membre CEPT, ale căror model de reglementare este orientat către modelul comun de reglementare al Uniunii Europene, [27 state membre Uniunii Europene; 3 state din Spațiul Economic European (Elveția, Norvegia, Islanda); Marea Britanie; 5 state candidat pentru aderare la UE (Serbia, Muntenegru, Macedonia, Albania, Turcia); 2 state balcanice aflate în așteptarea statutului din partea UE (Bosnia și Herțegovina, Kosovo); 2 state din Parteneriatul Estic (Ucraina, Georgia)] și a stabilit că în 32 de state spectrul de frecvențe radio este administrat de către autoritățile de reglementare din domeniul comunicațiilor electronice, în 4 state (Danemarca, Letonia, Olanda, Spania) – funcțiile de reglementare în comunicații electronice sunt comasate cu funcții de reglementare din domeniul dezvoltării afacerilor, protecției concurenței, protecției consumatorilor finali, altor utilități publice, doar 2 state au modelul Republicii Moldova.

De asemenea, având în vedere obiectivele univoce ale Republicii Moldova și ale Guvernului în particular de a alinia cadrul de reglementare la mecanismele și practicile UE, menținerea status-quo-ului actual nu mai este posibilă. De asemenea obiectivele de reducere a tarifelor de roaming și menținerea dezvoltării tehnologice a sectorului telecomunicațiilor indispensabil pentru procesul de digitalizare a economiei, fac imposibile menținerea mecanismului de plăți și obligații impuse furnizorilor din sectorul de comunicații electronice. În acest sens, în scopul reducerii barierelor administrative, inclusiv de obținere a dreptului de utilizare a frecvențelor radio, promovării concurenței bazate pe infrastructură este necesară inițierea reorganizării instituțiilor publice după modelului european.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate este constituit din următoarele acte normative:

- Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător;
- Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007;
- Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător;
- Legea concurenței nr. 183/2012;
- Legea fondului de susținere a populației nr. 827/2000;

- Legea privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare al activității de întreprinzător nr. 424/2004;
- Tabelul Național de Atribuire a Benzilor de Frecvență, aprobat prin Hotărârea Comisiei de stat pentru frecvențe radio a Republicii Moldova nr. 11 din 27 aprilie 2000;
- Hotărârea Guvernului nr. 544/1997 cu privire la aprobarea componenței Comisiei de stat pentru frecvențe radio a Republicii Moldova și a Regulamentului Comisiei de stat pentru frecvențe radio a Republicii Moldova;
- Hotărârea Guvernului nr. 643/2019 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației;
- Hotărârea Guvernului nr. 100/2017 privind reorganizarea Întreprinderii de Stat „Centrul Național pentru Frecvențe Radio”;
- Hotărârea Guvernului nr. 951/2020 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor și a Nomenclatorului serviciilor prestate de Instituția Publică „Serviciul Național de Management al Frecvențelor Radio” și a cuantumului tarifelor la acestea;
- Hotărârea Guvernului nr. 240/2015 privind pentru aprobarea Programului privind tranziția de la televiziunea analogică terestră la cea digitală terestră;
- Hotărârea Guvernului nr. 78/2020 privind implementarea unor acțiuni pentru finalizarea procesului de tranziție la televiziunea digitală terestră.

Soluționarea problemelor necesită operarea modificărilor în Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007, Hotărârii Guvernului nr. 643/2019 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației și Hotărârii Guvernului nr. 100/2017 privind reorganizarea Întreprinderii de Stat „Centrul Național pentru Frecvențe Radio”, precum și ale altor acte normative secundare care vizează drepturile și obligațiile ANRCETI și ale IP „SNMFR” (condiții de licențe pentru utilizarea frecvențelor/canalelor radio).

Documentele de politici care conditionează intervenția statului:

În baza Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană, Republica Moldova s-a angajat (prin dispoziții obligatorii, bazate pe norme), prin art. 102 în corelare cu art. 230 și art. 240 din Acord, la apropierea treptată a legislației sale naționale cu legislația Uniunii Europene (UE), astfel având atât obligația armonizării/ transpunerii legislației europene, cât și responsabilitatea asigurării condițiilor de implementare corectă a acesteia, mai ales în noul context de stat candidat la aderarea la Uniunea Europeană.

În această ordine de idei, prin art. 99 lit. (b) și anexa XXVIII-B din Acordul de Asociere, Republica Moldova s-a angajat de a promova dezvoltarea unui cadru de reglementare cuprinzător pentru comunicațiile electronice, în special pentru a consolida capacitatea administrativă și a independenței autorității naționale de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice. Mai mult decât atât, având în vedere art. 232 alin. (2) din Acordul de Asociere, Republica Moldova garantează că autoritatea de reglementare dispune de competențe suficiente pentru a reglementa sectorul.

Recomandarea nr. 1/2017 din 4 august 2017[1], precum și Recomandarea 1/2022 din 22 august 2022[2], prin care s-au stabilit Programele de asociere UE – Republica Moldova,

reiterează cerințele sus-menționate din Acordul de Asociere, prin stabilirea, ca obiectiv, crearea unui cadru juridic care să contribuie la capacitatea autorității de reglementare de a adopta măsuri de reglementare adecvate și de a asigura respectarea deciziilor sale și a tuturor reglementărilor aplicabile, precum și pentru a se promova concurența loială pe piață.

Conform clauzei de armonizare din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007, acest act normativ reprezintă expresia transpunerii în legislația națională a directivelor UE din domeniul comunicațiilor electronice.

La nivelul UE, s-a adoptat Directiva (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice, act legislativ prin care au fost reținute, într-un singur document, toate directivele din domeniul comunicațiilor electronice. Prin această reformare a cadrului european din domeniul comunicațiilor electronice s-a creat și ocazia unor modificări și completări pentru normele naționale ce stau la baza furnizării de rețele și servicii de comunicații electronice accesibile publicului.

În contextul celor prezentate anterior, se impune de a revizui legislația națională în sfera comunicațiilor electronice, constituită în principal din Legea nr. 241/2007 și normele în aplicare, pentru a răspunde noilor cerințe și provocări și a menține compatibilitatea legislației naționale cu noul cadru de reglementare UE, este necesar de a atribui în mod efectiv competența ANRCETI gestionarea spectrului de frecvențe radio pentru a aborda în mod unitar și fidel cerința art. 5 alin. (1) lit. (c) din Directiva (UE) 2018/1972.

Totodată, se propune de a realiza cerința art. 6 și art. 8 din Directiva (UE) 2018/1972, prin modificarea mecanismului/ procedurilor de control de stat realizate de ANRCETI, similar celui efectuat de autoritate de reglementare națională în domeniul energiei (art. 15 din Legea nr. 174/2017), ceea ce va reflecta inclusiv concordanța între proiectul actului normativ cu prevederile Constituției, dar și cu jurisprudența Curții Constituționale, care în Hotărârea nr. 21 din 2 septembrie 2004 a statuat asupra constituționalității independenței autorității de reglementare. Mai mult decât atât, având în vedere că ANRCETI are un statut instituțional, conform legislației interne și angajamentelor internaționale ale RM, similar cu cel al ANRE, este relevantă Hotărârea nr. 30 din 8 decembrie 2015, prin care s-a reținut că autoritățile de reglementare trebuie să fie pe deplin independente față de orice interese publice sau private, ceea ce nu exclude controlul judiciar și controlul parlamentar. Potrivit legislației comunitare, independența autorității de reglementare este o cerință legală obligatorie în Uniunea Europeană.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Elaborarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative rezultă din Direcția prioritară 1 a Strategiei de reformă a administrației publice din Republica Moldova pentru anii 2023-2030, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 126/2023, precum și din art. 99 lit. (b), art. 102, art. 232 alin. (2) și art. 240 din Acordul de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană, care prevăd armonizarea treptată a legislației naționale cu legislația UE.

Proiectul de lege are ca scop fortificarea autorității de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice prin transferul către aceasta de la organul central de specialitate a atribuțiilor de gestionare tehnică a spectrului de frecvențe radio, precum și diminuarea poverii administrative asupra furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice și

servicii de comunicații electronice accesibile publicului, asigurarea previzibilității și coerenței acordării și reînnoirii drepturilor de utilizare a spectrului de frecvențe radio, pentru a promova investițiile pe termen lung, reducerii unor poveri fiscale pentru furnizorii de servicii de comunicații electronice mobile accesibile publicului.

Proiectul de lege urmează să transpună în legislația națională prevederile art. 16 art. 49 și art. 50 din Directiva 2018/1972/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 11.12.2018 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 321/36 din 17.12.2018.

În acest context se propune modificarea Legii comunicațiilor electronice nr. 241/2007 și Legii fondului de susținere a populației nr. 827/2000.

În urma analizei efectuate au fost stabilite obiectivele ce vor fi atinse datorită implementării proiectului de lege.

1. Alinierea modelului de organizare a regulatorului la practicile europene.

2. Optimizarea procesului de eliberare a actelor permissive prin faptul că solicitantul (persoană fizică sau juridică) nu va mai avea nevoie să obțină acte suplimentare de coordonare (la moment eliberate de SNMFR), acest proces se va desfășura integral la ANRCETI.

3. Promovarea concurenței și încurajarea investițiilor prin reducerea, atât a barierelor birocratice, cât și a poverii obligațiilor de plată pentru furnizorii de comunicații electronice.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

În cazul lipsei de intervenție nu vor fi onorate obiectivele strategice și planurile de acțiuni ale Guvernului, inclusiv alinierea la mecanismele și practicile de reglementare europene. Obiectivele trasate de reducere a tarifelor de roaming în raport cu UE impun o serie de reforme și costuri pentru furnizorii din sectorul telecomunicațiilor, inter alia reducerea veniturilor din aceste servicii. În lipsa unor intervenții privind reducerea poverii obligațiilor de plăți ale furnizorilor, se riscă devansarea tehnologică, transformarea pieței naționale, care este mică în una și mai puțin atractivă din perspectiva investițională, ceea ce ar putea duce la consecințe mai grave cum ar fi scăderea tempourilor de adopție a noilor tehnologii în sector și punerea sub risc a obiectivelor de digitalizare a economiei naționale și serviciilor publice.

Stagnarea reformelor pe acest domeniu ar putea duce la un impact negativ și asupra altor sectoare ale economiei care depinde direct de progresul pe domeniul comunicațiilor electronice.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea ținesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Prin proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative se propune modificarea următoarelor acte normative:

Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007

Pentru obținerea unor rezultate maxime în ceea ce privește activitatea autorității de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice este necesar, înainte de toate, să se stabilească un cadru instituțional adecvat unei autorități de reglementare independente, astfel încât, pe de o parte, să fie asigurată coerența, stabilitatea și predictibilitatea cadrului de reglementare adoptat în temeiul legislației de specialitate, iar pe de altă parte, să se asigure respectarea cerințelor clar exprimate la nivel european.

Astfel se propune revizuirea (i) mecanismului de gestionare a spectrului radio, (ii) extinderea termenilor de valabilitate a licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio pentru rețele mobile; și (iii) procedurii de control de stat.

(i) Conform dreptului Uniunii Europene în domeniul comunicațiilor electronice [3], spectrul de frecvențe radio reprezintă una dintre resursele esențiale ale statului (fiind proprietatea acestuia), iar administrarea și gestionarea spectrului trebuie să asigure utilizarea eficientă a acestuia, promovarea concurenței și încurajarea investițiilor.

Dreptul european sus-amintit a fost implementat prin intermediul Legii comunicațiilor electronice nr. 241/2007, unde atribuțiile de gestionare a frecvențelor revine Instituției publice „Serviciul Național de Management al Frecvențelor Radio”, subordonată ministerului de profil, iar eliberarea licențelor de utilizare (actelor permissive) a spectrului este dată în responsabilitatea ANRCETI.

Având în vedere că structura instituțională actuală de gestionare/administrare a spectrului de frecvențe radio nu reflectă în mod adecvat normele legislației europene sectoriale, se relevă necesitatea reorganizării Instituției publice „Serviciul Național de Management al Frecvențelor Radio” prin fuziunea (absorbția) cu ANRCETI, ceea ce va duce la deplina conformare cu cerințele integrării europene, fapt ce necesită transpunerea celor mai bune practici ale țărilor membre UE.

În acest sens managementul spectrului de frecvențe radio va fi realizat integral de ANRCETI, autoritate independentă în raport cu furnizorii și va transpune principiu de delimitare a funcțiilor de elaborare și de promovare a politicilor de funcțiile de implementare a acestora – art. 4 pct. 1) lit. b) din Legea nr. 98/2012.

Principalele efecte ale reorganizării va fi fluidizarea mecanismului de licențiere prin aplicarea unei proceduri de emitere de către o singură autoritate competentă în materie.

Prin reorganizarea sistemului instituțional de gestionare a spectrului radio va prelua funcțiile Instituției publice „Serviciul Național de Management al Frecvențelor Radio” cum ar fi: ținerea evidenței stațiilor de radiocomunicații, canalelor și frecvențelor radio în scopul utilizării eficiente a spectrului de frecvențe radio și al asigurării compatibilității electromagnetice, precum și de măsurarea și evaluarea calității serviciilor de comunicații electronice furnizate prin intermediul rețelelor și stațiilor de radiocomunicații; dar și colaborează cu organizațiile regionale, europene și internaționale de profil, participarea nemijlocită în activitatea grupurilor și comisiilor de experți în domeniul radiocomunicațiilor și gestionării spectrului de frecvențe radio, constituite de către aceste organizații.

Potrivit art. 2 lit. e) din Legea privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare al activității de întreprinzător nr. 424/2004 (Ghilotina), cadrul normativ urmează să asigure delimitarea funcțiilor de reglementare, control și inspecție de stat ale autorităților administrației publice de funcțiile de prestare a serviciilor de evaluare ale conformității și altor servicii prestate contra plată. Din aceste considerente pentru a asigura în viitor prestarea serviciilor de certificare și evaluarea conformității prestate în prezent de subdiviziunile corespunzătoare ale I.P. „SNMFR”, aceste subdiviziuni cu laboratoarele lor vor fuziona cu I.P. „Institutul Național de Metrologie”.

(ii) Acțiunea dată va asigura alinierea prevederilor legislației naționale la prevederile art. 49 al Codului european de comunicații electronice. Extinderea termenelor de valabilitate a licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio pentru rețele mobile va oferi o mai mare certitudine pentru investiții viitoare în sector, inclusiv în contextul costurilor sporite pentru implementarea tehnologiei 5G. Previzibilitatea oferită, va minimiza riscul întreruperii serviciilor furnizate, datorită faptului că configurarea rețelelor se va realiza pentru un orizont mai mare de timp, ce va asigura o calitate sporită a serviciilor prestate. Totodată, acțiunea dată are ca scop crearea cadrului normativ favorabil dezvoltării tehnologiilor avansate în domeniul comunicațiilor electronice și tehnologiei informației (implementarea principiilor „neutralității rețelelor”, eliberarea spectrului de frecvențe pentru implementarea tehnologiilor 5G, inclusiv prin acordarea de competențe suplimentare ANRCETI privind gestionarea spectrului.

(iii) Soluțiile legislative adoptate până în prezent ce țin de atribuțiile ANRCETI în activitatea de control de stat desfășurată în domeniile de competență sectoriale, creează o serie de disfuncționalități ale activităților desfășurate în cadrul autorității de reglementare din domeniul comunicațiilor electronice, respectiv este necesar corelarea procedurilor de control sectorial cu specificul/specializarea ANRCETI, indispensabilă pentru îndeplinirea atribuțiilor unei autorități de reglementare independente în domeniul comunicațiilor electronice, desigur și de necesitatea asigurării unei imparțialități în luarea deciziilor de reglementare și control de către autoritate. Astfel, rolul ANRCETI va fi definit, în principal, prin următoarele atribuții:

1) punere în aplicare a politicii în domeniul comunicațiilor, de reglementare și de elaborare de norme tehnice, precum și funcția de arbitru și organ de decizie în soluționarea litigiilor dintre furnizorii de rețele și de servicii în domeniul comunicațiilor electronice, al serviciilor poștale, în scopul asigurării liberei concurențe și al protecției intereselor utilizatorilor pe piețele acestor servicii;

2) administrarea și gestionarea resurselor limitate din domeniul comunicațiilor electronice, incluzând, dar fără a se limita la spectrul de frecvențe radio, resursele de numerotație și alte resurse tehnice asociate;

3) controlul îndeplinirii cerințelor esențiale privind compatibilitatea electromagnetică, a obligațiilor privind utilizarea eficientă a spectrului de frecvențe radio cu utilizare neguvernamentală, controlul îndeplinirii obligațiilor privind utilizarea resurselor de numerotație și resurselor tehnice asociate, realizează controlul pieței echipamentelor radio și echipamentelor terminale de telecomunicații.

4) monitorizarea benzilor de frecvențe radio cu utilizare neguvernamentală.

Legea fondului de susținere a populației nr. 827/2000

Prin proiectul de lege se propune reducerea poverii fiscale aplicată furnizorilor de servicii de telefonie fixă și mobilă accesibilă publicului prin excluderea taxei de portabilitate – în mărime de 50 la sută din plata lunară de operare, administrare și întreținere a bazei de date centralizate pentru implementarea și realizarea portabilității numerelor.

Excluderea acestei va da posibilitate furnizorilor de a investi în dezvoltarea serviciilor sau de a crea noi opțiuni la prețuri accesibile pentru utilizatorii defavorizați.

Punerea în aplicare a prevederilor proiectului de lege nu implică suportarea costurilor suplimentare de către stat, autoritățile implicate, furnizorii. De asemenea nu implică cheltuieli suplimentare din bugetul de stat, cu excepția cazului, când asemenea cheltuieli vor fi prevăzute în Legea bugetului de stat.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Având în vedere scopul, acestui proiect de lege alte alternative nu pot fi analizate.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Impact pozitiv

1) Realizarea acțiunii respectivă va duce la următoarele beneficii:

Sub aspect funcțional și de administrare a sectorului comunicațiilor electronice

- Va permite identificarea oportunităților de maximizare a eficienței utilizării spectrului de frecvențe;

- Menținerea capacității de dezvoltare tehnologică a furnizorilor și absorbția impactului de reducere a tarifelor de roaming cu țările UE;

- Gestionarea eficientă a utilizării frecvențelor radio, și asigurarea faptului că acestea sunt alocate în mod corespunzător diferitelor servicii de comunicații. Astfel, pentru a-și îndeplini eficient această atribuție, Agenția urmează să dispună de capacitatea de a monitoriza modul de utilizare a frecvențelor pe tipuri de servicii de comunicații și de a identifica eventualele cazuri de interferență sau utilizare neconformă;

- Monitorizarea continuă în corelare cu departamentul de reglementare va oferi o flexibilitate sporită a cadrului de reglementare ce va stimula implementarea noilor tehnologii și servicii de către furnizorii de comunicații electronice;

- Asigurarea faptului că ANRCETI va dispune de resursele tehnice, financiare și umane precum și expertiza necesare pentru a efectua monitorizarea în mod eficient, și va fi capabilă să reacționeze prompt în cazul depistării unor neconformități, inclusiv prin elaborarea a acte de reglementare noi sau modificarea cadrului regulator existent;

- Va permite implementarea celor mai bune practici în domeniul de planificare a modalității de utilizare a spectrului și autorizării în domeniu, în corelare cu evoluțiile din domeniu;

- Eficientizarea mecanismului de aplicare a reglementărilor legate de utilizarea frecvențelor și impunerea de sancțiuni celor care încalcă aceste reglementări. Având capacitatea de a monitoriza utilizarea frecvențelor, ANRCETI va aplica în mod eficient aceste reglementări și va asigura că toate dispozitivele de comunicație sunt utilizate în conformitate cu reglementările în vigoare.

- Examinarea operativă, inclusiv cu efectuarea măsurărilor necesare, în procesul de examinare a petițiilor parvenite din partea cetățenilor.

Sub aspect operațional:

- Flexibilitatea mecanismului de stabilire și revizuire a plăților de reglementare și monitorizare pentru servicii de comunicații electronice, ce va avea un efect benefic asupra sectorului și va permite compensarea parțială a costurilor suplimentare suportate de către furnizorii de comunicații electronice în legătură cu creșterea tarifelor la resursele energetice;

- Optimizarea procesului de eliberare a actelor permissive prin faptul că solicitantul (persoană fizică sau juridică) nu va mai avea nevoie să obțină acte suplimentare de coordonare (la moment eliberate de SNMFR), acest proces se va desfășura direct la ANRCETI.

• În calitate de impact pozitiv secundar se vor crea primise pentru reducerea cheltuielilor generale și administrative prin optimizarea costurilor aferente întreținerii aparatului administrativ, după elaborarea hotărârii de guvern privind reorganizarea instituțională și absorbția IP „SNMFR” de către ANRCETI;

Impact negativ

O parte din angajații ai IP „SNMFR” ar putea fi disponibilizați în condițiile legislației în vigoare.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Riscuri

Nu au fost identificate

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sânt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi.

Costuri:

Realizarea proiectului nu prevede alocații suplimentare, în special de la bugetul de stat sau de furnizorii de comunicații electronice accesibile publicului.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Considerăm că opțiunea propusă prin elaborarea proiectului legii, este cea mai fezabilă la momentul actual, față de opțiunea „a nu face nimic”, atât din considerentul că aceasta este posibilă de a fi implementată imediat din data intrării în vigoare, precum și din considerentul că atinge obiectivele dorite.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sunt necesare

Implementarea opțiunii recomandate va fi realizată de către autoritățile existente (Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației și Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizare și IP ”SNMFR”).

Statele de personal vor fi majorate la ANRCETI prin transferarea angajaților de la IP „SNMFR”, în corespundere cu Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea

ANRCETI aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 643/2019, care urmează a fi modificat respectiv.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

Monitorizarea se va efectua în baza următorilor indicatorii de performanță:

- 1) Rapoartele de monitorizare a implementării angajamentelor asumate de Republica Moldova în cadrul Acordului de Asociere cu UE.
- 2) Rapoartele de monitorizare a implementării planului strategic și planului de acțiuni al Guvernului.
- 3) Reducerea resurselor de timp și financiare pentru solicitanții de acte permise pentru utilizarea frecvențelor/canalelor radio și a stațiilor de radio.
- 4) Reducerea cheltuielilor administrative ale autorităților implicate.
- 5) Reducerea plăților aplicate furnizorilor aferente gestionării resurselor de spectru și altor obligații de plată.
- 6) Excluderea poverii fiscale aplicată furnizorilor de servicii de telefonie fixă și mobilă accesibilă publicului prin abolirea taxei de portabilitate aplicate pentru implementarea și realizarea portabilității numerelor.
- 7) Creșterea termenelor de valabilitate a licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio pentru rețele mobile.

c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea.

Impacturile estimate se vor resimți începând cu anul 2024. Rezultatele executării legii după intrarea acesteia în vigoare vor fi monitorizate conform competențelor de către fiecare din autoritățile responsabile: ANRCETI și Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizare și reflectate în rapoartele anuale de activitate ale acestor autorități.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Principalele părți interesate în intervenția propusă sunt:

- 1) Furnizorii de rețele și/sau servicii de comunicații electronice care utilizează resurse de spectru de frecvențe radio;
- 2) Ministerul Justiției;
- 3) Ministerul Finanțelor;
- 4) Ministerul Muncii și Protecției Sociale;
- 5) Ministerul Apărării;
- 6) Ministerul Afacerilor Interne;
- 7) Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene;
- 8) Centrul Național Anticorupție;
- 9) Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației;
- 10) Consiliul Concurenței;
- 11) Consiliul Audiovizualului;
- 12) Serviciul de Informații și Securitate;
- 13) Centrul Național de Acreditare din Republica Moldova” (MOLDAC);
- 14) I.P. „Serviciul Național de Management al Frecvențelor Radio”;

- 15) Î.S. „Radiocomunicații”;
- 16) I.P. „Institutul Național de Metrologie”;
- 17) Asociația Companiilor Private din domeniul TIC.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

Anunțul privind inițierea procedurii de elaborare a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative a fost plasat pe portalul particip.gov.md

https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/10463

În scopul respectării prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și ale Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind consultările publice a proiectului în cauză a fost plasat pe pagina web a Ministerului

https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/10593

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categorii de impact	Punctaj atribuit		
	<i>Opțiunea propusă</i>	<i>Opțiunea alternativă 1</i>	<i>Opțiunea alternativă 2</i>
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	+2	-2	
povara administrativă	+1	-2	
fluxurile comerciale și investiționale	+2	-2	
competitivitatea afacerilor	+2	-1	
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	+2	-2	
concurența pe piață	+1	-1	
activitatea de inovare și cercetare	0	0	
veniturile și cheltuielile publice	+2	-2	
cadru instituțional al autorităților publice	0	0	
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	+3	-2	
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	+1	-1	
situația social-economică în anumite regiuni	+1	-1	
situația macroeconomică	+1	-1	
alte aspecte economice			
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	+2	-1	

nivelul de salarizare	+1	0	
condițiile și organizarea muncii	0	0	
sănătatea și securitatea muncii	0	0	
formarea profesională	0	0	
inegalitatea și distribuția veniturilor	0	0	
nivelul veniturilor populației	+1	-1	
nivelul sărăciei	+1	-1	
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	+3	-2	
diversitatea culturală și lingvistică	+2	0	
partidele politice și organizațiile civice	+1	0	
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0	0	
modul sănătos de viață al populației	0	0	
nivelul criminalității și securității publice	0	0	
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	+3	-3	
accesul și calitatea serviciilor educaționale	+1	0	
accesul și calitatea serviciilor medicale	0	0	
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0	0	
nivelul și calitatea educației populației	+1	0	
conservarea patrimoniului cultural	0	0	
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	+1	0	
accesul și participarea populației în activități sportive	0	0	
discriminarea	+3	-3	
alte aspecte sociale			
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	+1	0	
calitatea aerului	0	0	
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0	0	
biodiversitatea	0	0	
flora	0	0	
fauna	0	0	
peisajele naturale	0	0	
starea și resursele solului	0	0	
producerea și reciclarea deșeurilor	+1	0	
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	+1	0	

consumul și producția durabilă	0	0	
intensitatea energetică	+1	0	
eficiența și performanța energetică	+2	-2	
bunăstarea animalelor	0	0	
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0	0	
utilizarea terenurilor	0	0	
alte aspecte de mediu	0	0	

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.

Anexe

Proiectul preliminar de act normativ